

**Conferința Internațională
„CAPITALUL UMAN EUROPEAN ÎN ZORII
SECOLULUI AL XXI-lea”,
Luxemburg, 27 — 29 noiembrie, 1991**

În perioada 27 — 29 noiembrie 1991 s-a desfășurat la Luxemburg Conferința Internațională cu tema „CAPITALUL UMAN EUROPEAN ÎN ZORII SECOLULUI AL XXI-lea”, organizată din inițiativa Oficiului European de Statistică EUROSTAT cu concursul guvernului luxemburghez, al Parlamentului european și al Comisiei Comunităților europene.

Conferința și-a propus un triplu obiectiv: decelarea mizelor și temerilor care privesc capitalul uman al comunității europene în zorii secolului următor, analiza cu contribuția specialiștilor a componentelor lor demografice, economice și sociologice și dezbateră cu concursul factorilor de decizie politică și economică a strategiilor necesare a fi puse în funcțiune încă de pe acum. Orientarea conferinței a fost clar prospectivă pentru anii 2000 până în 2020 și hotărât pluridisciplinară. Dezbaterile s-au constituit în puncte de întâlnire privilegiată între factori de decizie politică, responsabili economiei și științifici, membri ai Parlamentului european, institute naționale de statistică, Oficiul European de Statistică și alte direcții generale ale Comisiei Comunităților europene. Toți împreună și-au propus elaborarea unor opțiuni care să facă din resursele umane disponibile în zorii secolului al XXI-lea veritabil capital uman.

Lucrările Conferinței Internaționale, la care au participat reprezentanți din 52 de țări au fost deschise în prezența marelui duce de Luxemburg prin alocuțiuni prezentate de vicepreședintele Comisiei Comunităților europene, președintele Parlamentului european și Primul ministru al ducelui de Luxemburg. România a fost reprezentată prin 8 participanți de la Comisia Națională de Statistică, Institutul de Economie Națională și Institutul de Sociologie, care au beneficiat de burse de participare oferite de organizatori. Au fost prezentate trei comunicări științifice: Constantin Ciutacu „*Impactul tranzițiilor și piața muncii în România*”; Smaranda Mezei „*Familia românească și tranziția către un alt sistem social*”; Ana Rodica Brezeanu Stăiculescu „*Schimbări și rupturi în evoluția demografică după revoluția din decembrie 1989*”.

Structurată pe cinci teme și beneficiind de difuzarea volumelor cu lucrările solicitate și a comunicărilor spontane multiplicat, conferința a permis discuții ample, schimbări de vederi și propuneri în legătură cu fiecare temă.

Prima secțiune cu tema „*Europenii la răscrucea spațiului și timpului*” a studiat Europa și europenii în zorii secolului următor, în perspectiva istorică și spațială propunându-și să răspundă întrebărilor: „*Care vor fi marile regiuni componente ale Europei? Care va fi locul său în lume? Cine vor fi Europeanii de mâine? Care vor fi schimbările ce vor afecta condițiile de viață și muncă? Cum își vor împărți timpul și care va fi calitatea vieții la începutul secolului al XXI-lea?*”

Secțiunea a doua cu tema „*Schimbări și rupturi în evoluția demografică*”, a analizat evoluția demografică încercând să discearnă tendințele pentru a estima resursele umane viitoare. Evidențind schimbările și rupturile în această evoluție, sesiunea și-a propus să răspundă întrebării: „*asistăm la emergența unei dinamici demografice unice sau, dimpotrivă, la o diversificare regională?*”

Secțiunea a treia, „*Valorizarea resurselor umane*” a stabilit și subliniat legătura dintre resursele strict demografice și resursele umane în dimensiunea lor socio-economică. Privilegiind familia ca instituție și rolul său în societățile viitoare, sesiunea a abordat problematica complexă a evoluției rolului bărbatului și femeii în societatea secolului al XXI-lea. Educația și formarea de-a lungul întregii vieți a apărut ca esențială pentru desăvârșirea trecerii de la potențialul demografic la capitalul uman.

Secțiunea a patra, „*Piața muncii*”, a examinat tendințele dificile ale pieței muncii și structurile sale viitoare în perspectiva adecvării capitalului uman la necesitățile pieței muncii.

Secțiunea a cincea, „*Sfidări pentru viitor*” a permis dezbateră, de către personalități ale lumii politice, economice și culturale, marilor probleme abordate.

În încheierea lucrărilor științifice ale conferinței, dl. Jacques Delors, președintele Comisiei Comunităților europene, a prezentat expunerea „*Societatea europeană a secolului al XXI-lea*”.

Apreciind numărul și varietatea talentelor și valorilor până acum „ascunse” în țările Europei de Est, Conferința desfășurată sub deviza „MON PAYS: PEUROPE” (țara mea este Europa), s-a constituit într-un apel pentru o cumpășare NOUĂ și COMUNĂ a întregii Europe de azi și pentru rezolvarea problemelor sale în respectul social al faptelor și valorilor acum, când istoria se accelerează, interesul pentru imediat crește și orice previziune devine dificilă.

Necesitatea elaborării unor concepte și instrumente de analiză tot mai fine și profunde este impusă de creșterea vulnerabilității și reproducerea sa transgenerațională. Dacă în istorie, săraci au existat dintotdeauna, exclușii aparțin timpurilor noastre, iar heritajul reproducerii lor la nivelul raselor și etniilor este îngrijorător acum cind exigențele integrării încep cu lupta împotriva marginalității.

Europa trebuie să își regăsească încrederea în sine și să se elibereze de temerile milenare: teama de imigrație, teama de deschidere spre celelalte continente și teama de propria îmbătrânire.

Uniunea politică a Europei unice, unită și diversă în același timp, nu va reuși decît dacă va fi purtătoarea unei noi civilizații în logica superioară a evoluției către deschidere, considerînd costurile migrației din est drept investiții în formarea și informarea NOII EUROPE CA ÎNTREG.

Ana Rodica Brezeanu Staiculescu

SEMINAR BILATERAL BULGARO-ROMÂN

Albena, 12 — 15 martie, 1992

La invitația prof. Dr. Petar-Emil Mitev, președintele Asociației sociologilor din Bulgaria, s-a desfășurat la Albena — în perioada 12 — 15 martie 1992 — un seminar bilateral pe probleme de interes comun privind starea actuală a tineretului din cele două țări și orientarea cercetării științifice în domeniu.

La întîlnire au participat cercetători de la Centrul de studii și cercetări pentru probleme de tineret din București *, iar din partea bulgară specialiști de la mai multe institute de cercetare pentru tineret sau care abordează și probleme de tineret **.

În cadrul dialogului au fost prezentate preocupările științifice actuale ale cercetătorilor, tematicile abordate, investigațiile practice, implicarea în reflectarea noilor realități social-politice cu impact asupra tineretului din ambele țări. Reprezentanții institutelor menționate au conturat o imagine a cercetării de tineret. În acest sens, delegația română a prezentat preocupările Centrului în ultimii doi ani, tematica și conținutul proiectelor de cercetare, orientările teoretice și metodologice în problema cercetării tineretului și intenții de perspectivă.

Reprezentanții bulgari, la rîndul lor, au prezentat preocupările de cercetare și probleme de natură organizatorică. Zoe Serafimova — de la Institutul național de cercetări pentru tineret — a subliniat faptul că în ultimii doi ani institutul și-a reorientat strategia de cercetare, investigînd eșantioane mici de populație tinăra (inclusiv copii) pe o multitudine de teme, reflectînd problematica socială a tineretului în prezent. Au fost abordate și finalizate teme precum: emigrarea, șomajul, condiția familiei tinere, integrarea socială a copiilor instituționalizați, narcomania, prostituția, probleme demografice privind mama și copilul, integrarea culturală a tineretului etc.

În 1991 Institutul a elaborat pentru UNICEF raportul „Copilul și familia” privind copiii în dificultate, iar o temă prioritară a Institutului, elaborată în colaborare cu Asociația sociologică și cu Universitatea din Sofia este „Barometrul pentru tineret”, care investighează anual starea de spirit a tinerilor, orientările valorice și problemele specifice. Elaborat după un model japonez „Barometrul” este utilizat de încă 10 țări europene în investigarea tineretului.

Cele patru laboratoare regionale — filiale ale Institutului — preiau din tematica acestuia sau elaborează cercetări proprii, cu caracter zonal, așa cum menționează în intervenția sa cercetătorul Bonciuruvsku. Laboratorul din Varna transformat în Centru de cercetare sociologică a familiei tinere, are ca obiectiv prioritar studiul aspectelor social-economic, demografic, etnic și moral ale familiei tinere bulgare, beneficiînd și de o bibliotecă specializată cu un fond documentar de 4 800 volume.

Din expunerea cercetătoarei L. Iordanova — de la Institutul de sondare a opiniei publice, care funcționează pe lingă Parlamentul bulgar, reiese că se fac sondaje de opinie spei-

* — Dr. Mihaela Minulescu — director, sociolog V. Macri, cercetători și inșifici Viorica Tighel și Anca Tomescu.

** — Centrul de cercetări sociale (Dobrici), Institutul național de cercetări pentru tineret (Sofia), Centrul național de sondare a opiniei publice (Sofia) și Centrul de cercetare sociologică a tinerei familii (Varna).